

จังหวัดขอนแก่น

ระดับการคัดสรร

อำเภอ

1. ชื่ออาหาร

ชื่อหลัก : ข้าวแตนสายทิพย์

ชื่ออื่นๆ เช่น ชื่อภาษาถิ่น (ถ้ามี):

2. แหล่ง

ชุมชน ตำบลคอนนิม การสัมภาษณ์โดยนักวิชาการวัฒนธรรม อำเภอ แวงใหญ่ ตำบล คอนนิม

3. ประเภทอาหาร

3.1 หมวดหมู่ อาหารสุขภาพ

3.2 ลักษณะ หวาน

4. ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ) /อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น) /ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

ข้าวแตนสมุนไพรสายทิพย์ มีจุดกำเนิดจาก นางสาวสายทิพย์ มาลา ประธานกลุ่มคนปัจจุบัน ซึ่งได้เดินทางไปท่องเที่ยว ไปทำงานที่ต่างประเทศ ไปขายแรงงานที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นระยะเวลานานกว่า 8 ปี เพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว หลังจากกลับจากประเทศ เงินทองที่หามาได้ เก็บออมไว้เริ่มร่อยหลอหมดไปกับค่าใช้จ่ายต่างๆ นางสาวสายทิพย์ มาลา จึงคิดหาอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ให้กับตนเองแบบพออยู่พอกิน

ในขณะที่หาอาชีพที่เหมาะสมอยู่นั้น ยายของนางสาวสายทิพย์ มาลา ซึ่งขณะนั้นอยู่ที่จังหวัดลำปาง ได้ไปซื้อสูตรข้าวแตนมาให้ ในราคา 10000 บาท ตนและญาติพี่น้องเลยลงมือลองผิดลองถูก ทำขายตามหมู่บ้านรูปแบบขนมเป็นสี่เหลี่ยม ไม่มีชื่อไม่มียี่ห้ออะไร

ต่อมาในพ.ศ. 2543 ทางอำเภอแวงใหญ่ โดยสำนักงานเกษตรฯ ได้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร เรื่อง การแปรรูปข้าว ขณะนั้นมี ชาวบ้านหลายคนสนใจ นางสาวสายทิพย์จึงชวนชาวบ้านตั้งกลุ่มแม่บ้านขึ้นมา คือ กลุ่มแม่บ้านโคกสว่าง จดทะเบียน เป็นกลุ่มแม่บ้าน เพื่อลดปัญหาการอพยพแรงงานในชุมชน และสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน

จุดเปลี่ยนที่สำคัญของข้าวแตนสายทิพย์ จนมีชื่อเสียงโด่งดังมากระทั่งปัจจุบันคือ การนำสมุนไพร ฤๅษี กระพังโหม หรือเถาตดหมูตดหมามาใช้แทนผงฟู ตามคำแนะนำของเกษตรตำบลในขณะนั้น คือ นายชัยฤทธิสถาน ศรีใส จากภูมิปัญญาดังกล่าว ทำให้มีการพัฒนาสูตรข้าวแตนหลากหลายรสชาติ จนมีชื่อเสียง ขายดี สร้างงานสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน

อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น)

ข้าวแต่นสายทิพย์ ตำบลคอนฉิม อำเภองาวใหญ่ มีคุณสมบัติพิเศษ คือ มีการนำเอากะพังโหม ซึ่งเป็นสมุนไพรพื้นบ้าน มาใช้แทนผงฟู ซึ่งเอากะพังโหม มีประโยชน์ทางยาหลายประการ ดังนี้

- แก้อาการอักเสบ บริเวณคอและปาก
- รักษาบาดแผล
- ประโยชน์ยาขับน้ำนม
- แก้บิดใช้รากสด
- แก้ไข้ รักษาบาดแผล ระบายอ่อนๆ
- แก้อาการท้องเสีย
- เจริญอาหาร
- แก้ปวดฟัน รำมะนาด
- ใช้ถอนพิษสุรา ยาสูบ ฯลฯ

ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ
ความสำคัญและคุณค่าต่อชุมชนและสังคม

1. สร้างงาน สร้างรายได้
2. ลดการอพยพ เคลื่อยย้ายแรงงานในท้องถิ่น
3. เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
4. สร้างความรัก ความสามัคคีในชุมชน
5. ฝึกบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

5. องค์ประกอบของอาหาร (สูตร)

องค์ประกอบของอาหาร ข้าวเหนียว , น้ำตาลทรายไม่ฟอกสี , งาขาว , น้ำแดงโม , นมสด , เกล็ดหิวดมดหมา หรือ เกล็ดหิวดมดหมา และเกลือเสริมไอโอดีน

6. วิธีการ ประกอบอาหาร (บรรยายพร้อมแนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า 10 ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนยุค และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี จำนวน 1 แผ่น)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบดั้งเดิม

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิม และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบปรับเปลี่ยนยุค(ถ้ามี)

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนยุค และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

กลุ่มข้าวแตนสมุนไพร ตำบลคอนนิม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

การนึ่งข้าว

การปั้นเป็นก้อนแบนๆ พร้อมตากแห้ง

ห้องอบพลังงานแสงอาทิตย์ ก่อนนำไปทอด

นำข้าวแตนที่อบแล้วมาทอดให้สุก

ทอดกรอบ ให้อาบน้ำมันออก ทิ้งให้แห้ง

เติมน้ำตาล

แพ็คใส่ถุง

การซีลผลิตภัณฑ์

เตรียมพร้อมส่งออก

จัดทำแพ็คเกจสวยงาม

7. การสร้างงานและรายได้

7.1 มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาคิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ
มี
(ระบุเหตุผล)

ความสามารถในเชิงการผลิตและจำหน่าย

1. กลุ่มตลาดพ่อค้าประจำ 10 ราย
2. ตลาดตามงานแสดงสินค้าต่างๆ
 - งานแสดงสินค้าOTOP เช่น ที่เมืองทองธานี จังหวัด อำเภอลำปางและจังหวัดใกล้เคียง
 - งานจำหน่ายโครงการสายใยรัก ที่ ออท.
 - งานแสดงสินค้าของจังหวัดขอนแก่น
3. ผลิตตามลูกค้าสั่ง เช่นอาหารว่างการประชุม กระเช้าของขวัญตามโอกาสต่างๆ

7.2 การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

มี 10000 บาท/เดือน

8. ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

นางสายทิพย์ ลามา ประธานกลุ่มแม่บ้านโคกสว่าง

ชื่อ และที่อยู่ของร้านจำหน่ายอาหาร

สะดวก บ้านเลขที่ 61 หมู่ 7 บ้านโคกสว่าง ตำบลคอนนิม อำเภอลำปาง จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

สะดวก บ้านเลขที่ 61 หมู่ 7 บ้านโคกสว่าง ตำบลคอนนิม อำเภอลำปาง จังหวัดขอนแก่น

โทรศัพท์ 0-8723-1789-1 โทรสาร -

E-mail

-

9. รางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ (ระบุชื่อรางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ หน่วยงานที่มอบ ปีที่ได้รับ)

1. ประกาศนียบัตร ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสองดาว ประจำปี พ.ศ. 2547 โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2547

2. ประกาศนียบัตร ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว ประจำปี พ.ศ. 2549 โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2549การได้รับเครื่องหมายรับรอง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ส่งผลิตภัณฑ์คัดสรร OTOP

- ปี 2546 ส่งผลิตภัณฑ์คัดสรร OTOP ระดับอำเภอได้อันดับ 1 (ประเภทอาหาร)

- ปี 2547 ส่งคัดสรรผลิตภัณฑ์ ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

- ปี 2547 ได้ระดับ 2 ดาว ข้าวแตนสมุนไพร (รสจืด)

- ปี 2549 ได้ระดับ 4 ดาว

- ปี 2552 ได้ระดับ 4 ดาว

- ปี 2553 ได้ระดับ 4 ดาว

- ปี 2556 ได้ระดับ 5 ดาว

การรับรองมาตรฐานสินค้า อย.

- ปี 2547 (รสจืด) ได้รับมาตรฐาน อย. 40 - 2 -00647 - 2 0001

- ปี 2549 (รสหวาน) ได้รับมาตรฐาน อย. 40 - 2 -00647 - 20002

- ปี 2553 (ข้าวแตนพื้หน้า)ได้รับ อ.ย ทั้งหมด 14 ตัว

การรับรองมาตรฐาน ม. ผ. ช.

- ปี 2552 ได้รับ ม. ผ. ช. 36/546 ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2552 จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

10. ผู้เรียบเรียงข้อมูล/ ผู้บันทึกข้อมูล/ รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

ผู้เรียบเรียงข้อมูล นางสาวเนียง ศรีเกตุ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี ที่เรียบเรียงข้อมูล วันที่ 24 เดือน กันยายน ปี พ.ศ. 2557

ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวเนียง ศรีเกตุ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

1. นายเปลี่ยน สิงห์ศรี

ตำแหน่ง ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงใหญ่

2. นายสุภาพ หลงแก

ตำแหน่ง ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลคอนนิม

3. นางสาวเนียง ศรีเกตุ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

ผู้ตรวจสอบและอนุมัติ นางเกศินี สวัสดิ์

ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัด

วัน/เดือน/ปี ที่อนุมัติ วันที่ - เดือน กันยายน ปี พ.ศ. 2557